

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा – नवम्बर-दिसम्बर, २०१६

कक्षा – आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)

प्रश्नपत्रम् – २

गुणाः – ७०

विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड – CC-4.1.1

समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – ०६/१२/२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – भगवद्गीता (१-९ अध्यायाः) साधुभट्टेशदासविरचितभाष्यसहिता

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

- प्रश्नः – १ एकस्य श्लोकस्य व्याख्यां यथाभाष्यं लिखत । ०४
- (१) अशोच्यनन्वशोचत्वं प्रज्ञावादांश्च भाषसे ।
गतासूनगतासूँश्च नानुशोचन्ति पण्डिताः ॥
- (२) व्यवसायात्मिका बुद्धिरेकेह कुरुनन्दन ।
बहुशाखा ह्यनन्ताश्च बुद्ध्योऽव्यवसायिनाम् ॥
- प्रश्नः – २ एकस्योत्तरं यथाभाष्यं देयम् १२
- (१) परमात्मस्वरूपनिष्ठात्मकं योगं स्पष्टयत ।
- (२) भगवद्गीतायाः वर्तमानजीवनसन्दर्भे का प्रासङ्गिकता इति विषये एकं निबन्धं लिखत ।
- प्रश्नः – ३ द्वयोः उत्तरं यथाग्रन्थं देयम् । ०४
- (१) “योगः कर्मसु कौशलम्” ।
- (२) स्थितप्रज्ञः ।
- (३) “शिष्यतेऽहं शाधि मां त्वां प्रपन्नम् ।
- (४) “नासतो विद्यते भावः” ।

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

- प्रश्नः – ४ एकस्य श्लोकस्य व्याख्यां यथाभाष्यं लिखत । ०४
- (१) लोकेऽस्मिन् द्विविधा निष्ठा पुरा प्रोक्तामयानघ ।
ज्ञानयोगेन साङ्ख्यानां कर्मयोगेन योगिनाम् ॥
- (२) श्रद्धावाँल्लभते ज्ञानं तत्परः संयतेन्द्रियः ।
ज्ञानं लब्ध्वा परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति ॥
- प्रश्नः – ५ एकस्य वर्णनात्मकमुत्तरं यथाभाष्यं देयम् ०८
- (१) गीतोक्तरीत्या प्रपञ्चयज्ञचक्रं प्रदर्शयत ।
- (२) यथाभाष्यं कर्मयोगं विशदयत ।
- प्रश्नः – ६ त्रीन् प्रश्नान् उत्तरयत । ०३
- (१) कस्य गतिः गहना वर्तते ?
- (२) कः मिथ्याचारः उच्यते ?
- (३) पुरा प्रजापतिः किम् उवाच ?

(४) “अघायुः” इति पदस्य कः अर्थः ?

(५) जन्म कर्म च कस्य दिव्यम् ?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

प्रश्न: – ७ एकस्य श्लोकस्य व्याख्यां यथाभाष्यं लिखत । ०४

(१) ज्ञेयः स नित्यसंन्यासी यो न द्वेष्टि न काङ्क्षति ।

निर्द्वन्द्वो हि महाबाहो सुखं बन्धात्प्रमुच्यते ॥

(२) युक्ताहारविहारस्य युक्तचेष्टस्य कर्मसु ।

युक्तस्वप्नावबोधस्य योगो भवति दुःखहा ॥

प्रश्न: – ८ एकस्योत्तरं यथाभाष्यं देयम् । ०८

(१) यथाभाष्यं योगस्वरूपं प्रदर्शयत

(२) संन्यासकर्मयोगयोर्मध्ये कर्मयोगस्य वैशिष्ट्यं यथाभाष्यं प्रतिपादयत ।

प्रश्न: – ९ अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०३

(१) पञ्चमाध्यायस्य नाम किम् ?

(२) षष्ठाध्यायस्य नाम किम् ?

(३) तपस्विभ्यः कः अधिकः ?

(४) सर्वत्र समदर्शनः कः ?

(५) दुर्निग्रहमनः केन गृह्यते ?

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

प्रश्न: – १० एकस्य श्लोकस्य व्याख्यां यथाभाष्यं लिखत । ०४

(१) मनुष्याणां सहस्रेषु कश्चिद्यतति सिद्धये

यततामपि सिद्धानां कश्चिन्मां वेत्ति तत्त्वतः ॥

(२) अक्षरं ब्रह्म परमं स्वभावोऽध्यात्ममुच्यते ।

भूतभावोद्भवकरो विसर्गः कर्मसंज्ञितः ॥

प्रश्न: – ११ एकस्योत्तरं देयम् । १२

(१) परमात्मस्वरूपनिश्चयः दुर्लभः इति यथाभाष्यं स्पष्टयत

(२) परमात्मनः त्रिगुणात्मिकामायायाः स्वरूपं यथाभाष्यं विशदयत ।

प्रश्न: – १२ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४

(१) “बलं बलवताम् अहम्” ।

(२) “चतुर्विधा भजन्ते माम्” ।

(३) “यदक्षरं वेदविदो वदन्ति” ।

(४) “मोघाशा मोघकर्माणः” ।

Answer Key

कक्षा – आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-1)

प्रश्नपत्रम् – २

गुणाः - ७०

विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड – CC-4.1.1

समयः – ०३ तः ०६ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – ०६/१२/२०१६

सन्दर्भग्रन्थः – भगवद्गीता (१-९ अध्यायाः) साधुभट्टेशदासविरचितभाष्यसहिता

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः – १

प्रश्नः – २

प्रश्नः – ३ १.

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः – ४ १.

प्रश्नः – ५

प्रश्नः – ६ १. कर्मणः
२. कापटिकः
३. एष यज्ञः युष्माकम् इष्टकामधुक् अस्तु ।
४. पापजीवी
५. परमात्मनः ।

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः – ७ १.

प्रश्नः – ८ १.

प्रश्नः – ९ १. ब्रह्मनिर्वाणयोगः
२. अभ्यासयोगः
३. योगी
४. योगयुक्तात्मा
५. अभ्यासेन वैराग्येण च ।

चतुर्थान्वितिः (Unit-4)

प्रश्नः – १०

प्रश्नः – ११ १.

प्रश्नः – १२ १.